

Palkkatilasto

Kuukausipalkkatilasto syyskuulta 2017

Kuukausipalkkatilasto syyskuulta 2017

Palkat ja palkitseminen ovat yritysten keskeisiä välineitä johtamisessa ja henkilöstön kannustamisessa. Palkat ja muut työvoimakustannukset vaikuttavat merkittävästi yritysten kilpailuasemaan ja edellytyksiin tarjota työtä.

Palkkoihin liittyvät kysymykset ovat jatkuvasti ajankohtaisia niin yksittäisissä yrityksissä kuin yhteiskunnallisessa keskustelussakin. Sen vuoksi tarve ajankohtaiselle ja luotettavalle tiedolle palkoista on suuri.

Palkkatilastot kertovat, millaisia palkkoja eri aloilla, eri tehtävissä ja eri henkilöstöryhmissä käytännössä on maksettu. Samoin tilastoista nähdään, miten palkat ovat kehittyneet eri vuosina.

Kuukausipalkkatilasto syyskuulta 2017 antaa kattavan yleiskuvan palkoista ja niiden kehityksestä EK:n jäsenyrityksissä, joissa työskentelee suurin osa Suomen yksityisen sektorin palkansaajista.

Palkkatiedot EK:n tilastointia varten kerätään sähköisesti suoraan yritysten palkkakirjanpidosta. Palkkatilastoja käytetään ansiokehityksen sekä palkkatasojen ja -rakenteiden seuraamiseen työnantajaliitoissa ja jäsenyrityksissä. Palkkatilastoja tarvitaan myös työehtosopimusneuvotteluissa, kun arvioidaan palkankorotusten kustannusvaikutuksia eri aloilla.

EK tekee tilastoyhteistyötä eri sidosryhmien kuten Tilastokeskuksen, palkansaajajärjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa. EK luovuttaa keräämänsä palkkatilastoaineistot Tilastokeskukselle osaksi Suomen virallista palkkatilastoa ja EU:n palkkarakennetilastoa.

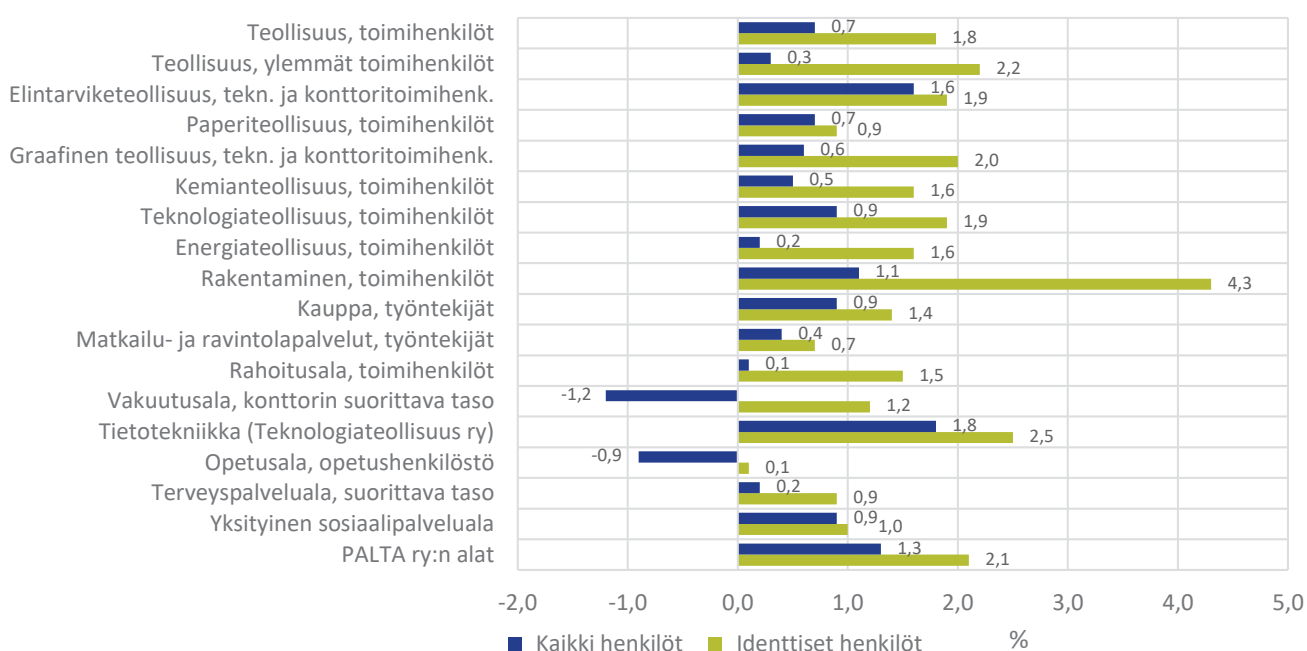

Palkkojen kehitys

Säännöllisen työajan kuukausiansiot nousivat EK:n jäsenyrityksissä keskimäärin vajaan prosentin syyskuusta 2016 syyskuuhun 2017. Tilastojaksolla ei ollut työehtosopimusten mukaisia palkankorotuksia. Ansiokehitys vaihteli eri syistä aloittain – esimerkiksi rakentamisessa pula osajista kiihdytti palkkojen nousua.

Kaavio 1. Ansiokehitys syyskuusta 2016 syyskuuhun 2017 erällä EK:n aloilla

- Rakennemuutokset kuten henkilöstön vaihtuvuus saattavat johtaa negatiiviseen tilastoituuksi ansiokehitykseen, vaikka yksilötasolla palkat nousevat.
- Identtisillä henkilöillä* urakehitys usein nopeuttaa keskiansioiden nousua.

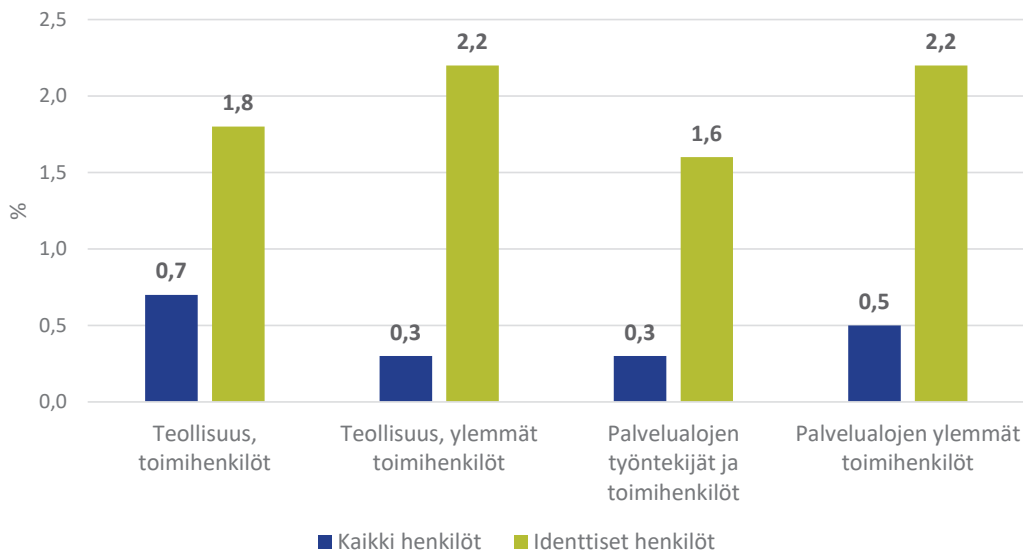
Ansiokehitys

koostuu työehtosopimuksissa sovitusta palkankorotuksista ja niin sanotusta palkkaliukumasta. Palkkaliukuma eli sopimuskorotuksen ylittävä ansiokehitys koostuu rakennemuutosten vaikutuksista ja yrityskohtaisista palkankorotuksista.

*) Identtinen henkilö on tilastossa mukana sekä tilastojakson alussa että lopussa, esim. syyskuussa 2016 ja syyskuussa 2017.

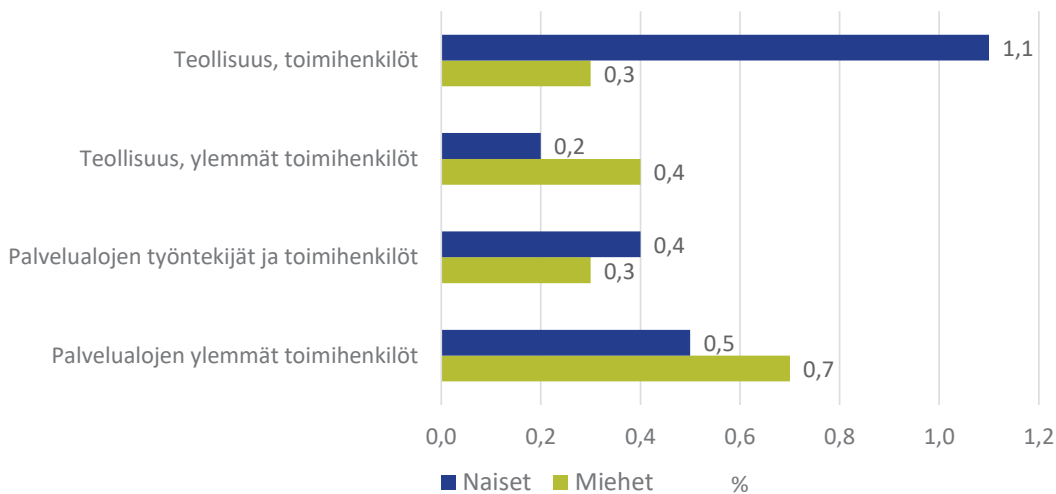
Kaavio 2. Ansiokehitys henkilöstöryhmittäin

Syyskuu 2016 - syyskuu 2017

Kaavio 3. Ansiokehitys sukupuolittain

Syyskuu 2016 - syyskuu 2017, kaikki henkilöt

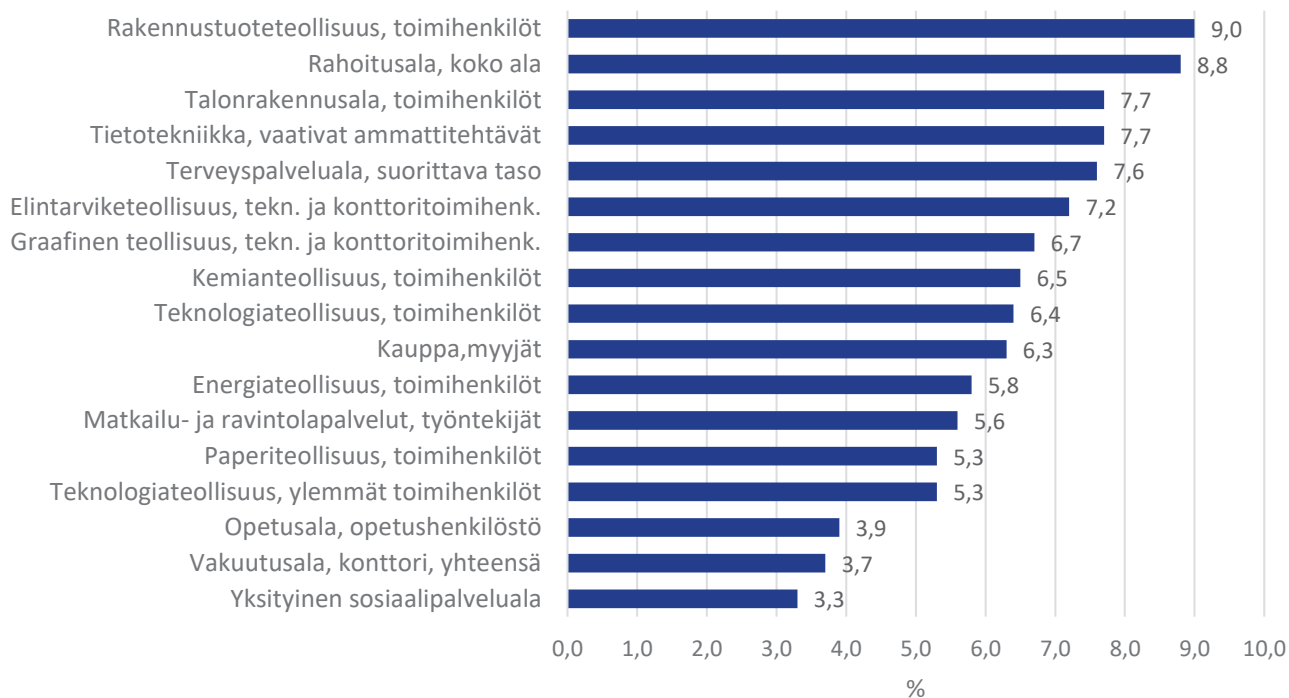

Ansiokehitystä mitataan säännöllisen työajan ansiosta

Palkansaajien ansioiden kehittymistä mitataan yleisimmin säännölliseltä työajalta maksettujen palkkojen kehityksen mukaan. **Säännöllisen työajan** ansio sisältää useimmilla kuukausipalkka-aloilla kiinteän kuukausipalkan, säännölliseltä työajalta maksetut työaikalisät, suorituspalkat (esim. provisiot) sekä luontoisetujen verotusarvon. Huomioon ei siten oteta esimerkiksi ylityöstä maksettuja palkkoja eikä tulos- ja voittopalkkioita.

Kuukausipalkkatilastoissa eivät ole mukana osa-aikaiset (säännöllinen viikkotyöaika alle 34 tuntia), harjoittelijat ja nuoret työntekijät.

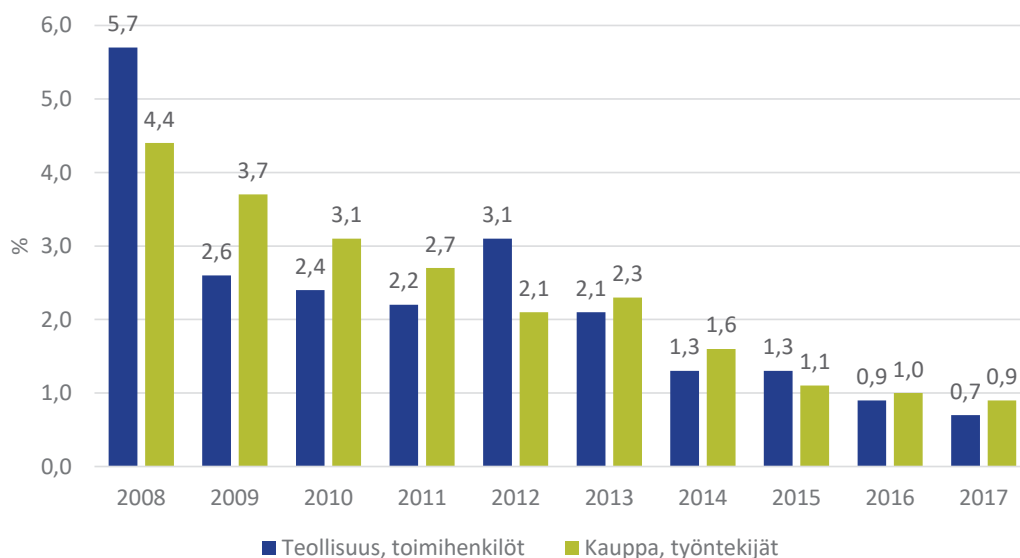
Kaavio 4. Ansiokehitys lokakuusta 2012 syyskuuhun 2017 erällä EK:n aloilla

Työehtosopimusten palkankorotuksissa ei ole ollut merkittäviä eroja viime vuosina. Miksi tilastoidut keskiansiot ovat nousseet eri vauhtia eri aloilla?

- Joillakin aloilla on pulaa osaavasta työvoimasta, joillakin ylitarjontaa. Kilpailu osaajista johtaa suurempiin palkkaliukumiin.
- Henkilöstörakenteen muutosten voimakkuus vaihtelee aloittain: esim. henkilöstön suuri vaihtuvuus yleensä hidastaa ansiokehitystä.
- Tehtävärakenteen muutos vaikuttaa ansiokehitykseen pidemmällä aikavälillä: esimerkiksi asiantuntijatehtävien osuuden kasvu on nopeuttanut keskiansion nousua joillain aloilla.

Kaavio 5. Säännöllisen työajan keskiansion muutos vuosina 2008-2017, verrattuna edelliseen vuoteen

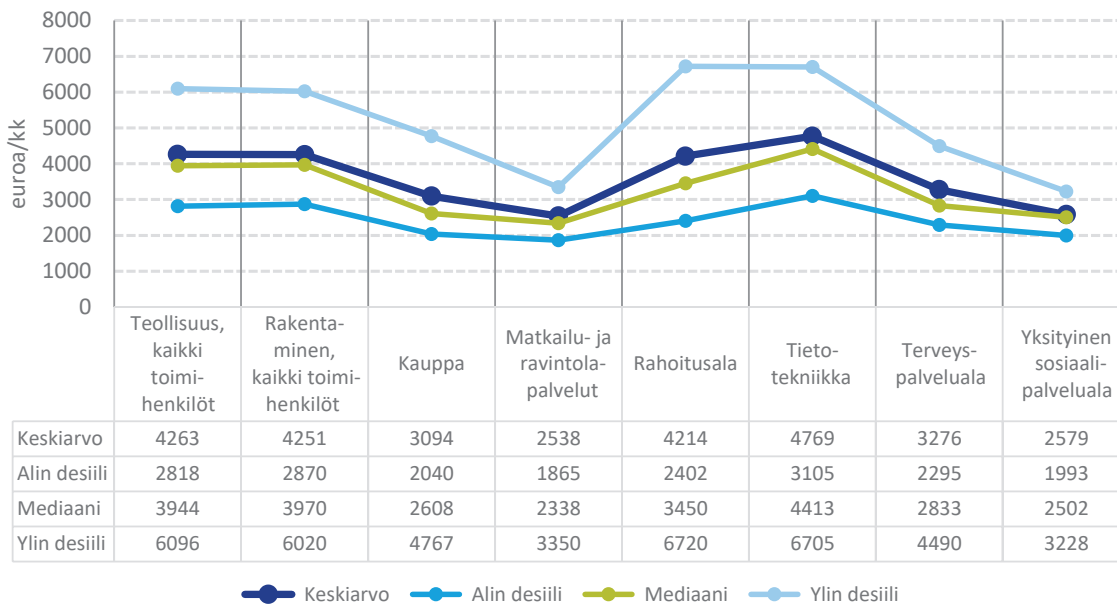

Palkkojen taso ja hajonta

Kuukausipalkkaisen henkilöstön säännöllisen työajan keskiansio oli EK:n jäsenyrityksissä 3650 euroa syyskuussa 2017. Tarkemmat alakohtaiset palkkatilastot löytyvät tämän julkaisun liitetaulukosta.

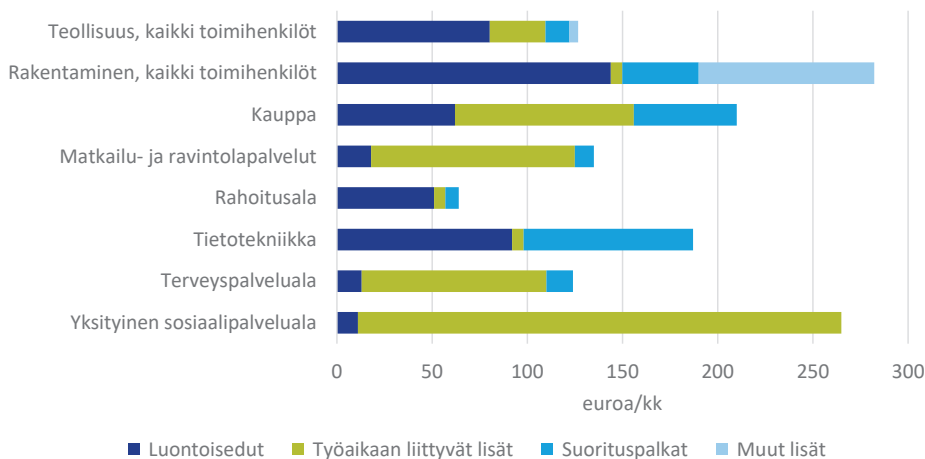

Kaavio 6. Säännöllisen työajan keskiansiot ja ansioiden hajonnat toimialoittain syyskuussa 2017

- Palkkatilastoissa keskiarvo on yleensä mediaania eli keskimmäistä palkkaa suurempi, sillä palkkajakauma on tyypillisesti vasemmalle vino. Toisin sanoen valtaosa palkoista on kasautunut hieman keskiarvon alapuolelle, koska palkkajakauman yläpään harvat mutta korkeat palkat vetävät keskiarvoa ylöspäin.

Kaavio 7. Säännöllisen työajan kuukausiansioon sisältyvät lisät syyskuussa 2017

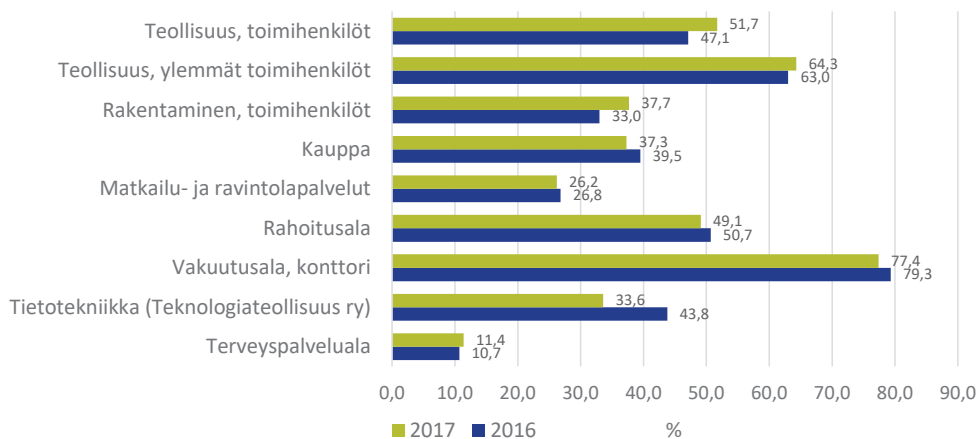
- Luontoisetuja ovat esimerkiksi matkapuhelinetu ja autoetu. Tilastossa luontoisedun määrää kuvaa sen verotusarvo.
- Työaikaan liittyviin lisiin luettaisiin säännölliseltä työajalta maksetut vuoro-, ilt-, yö- ja lauantaityölisät sekä sunnuntaityön korotusosat.
- Suorituspalkkoja ovat esimerkiksi myyntiprovisiot ja tuotantopalkkiot, jos ne ovat palkansaajan säännöllistä ansiota.
- Muut lisät sisältävät joitakin alakohtaisia lisiä, esimerkiksi rakennusalan vastaavan työnjohtajan lisän.

Tulospalkkiot

EK:n kuukausipalkkatilastoon kuuluvista henkilöistä reilulle kolmannekselle maksettiin tulospalkkioita vuonna 2017. Keskimääräinen tulospalkkio niitä saaneilla oli noin seitsemän ja puoli prosenttia kokonaisansioista. Vuonna 2017 maksetut tulospalkkiot perustuvat pääosin vuoden 2016 tulokseen.

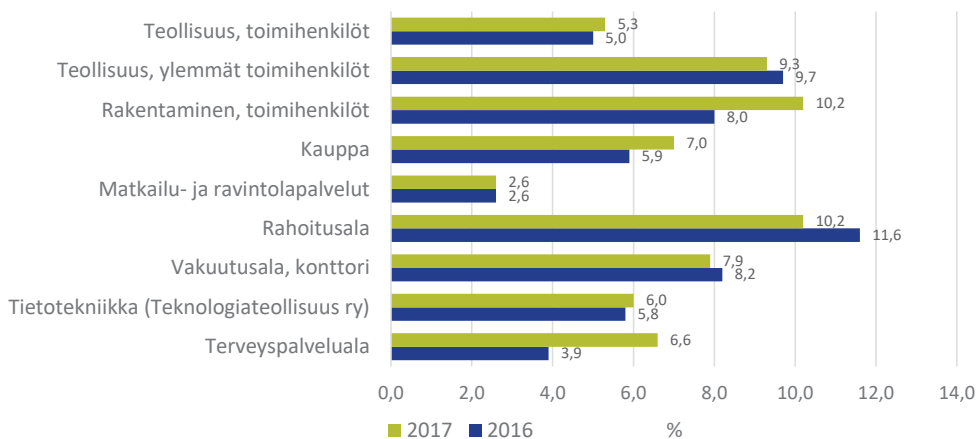
Kaavio 8. Tulospalkkioita saaneiden osuus henkilöstöstä eräillä aloilla 2016 ja 2017

Tulospalkkioita

ovat yrityksen tulos-palkkausjärjestelmään perustuvat toiminnan tuloksellisuudesta riippuvat palkkiot, jotka maksetaan yleensä 1-4 kertaa vuodessa. Tulospalkkioihin luetaan myös käteiset voittopalkkiot ja voitonjako, mutta ei rahastoitavia tulos- ja voittopalkkioita.

Kaavio 9. Tulospalkkion osuus kokonaisansioista* eräillä aloilla 2016 ja 2017

*) Säännöllisen työntekijän ansio tulospalkkioineen

Menetelmät ja käsitteet

Tilastointiajankohta

Kuukausipalkkatiedusteluun kerätään tiedot syyskuussa tehdystä työstä maksetuista palkoista.

Tietojen lähde

Tietojen lähteenä on EK:n jäsenyritysten palkkakirjanpito. Tiedot kerätään sähköisesti siten, että yritykset lähettävät tiedot EK:lle käyttäen sähköistä asiointipalvelua salatulla tiedonsiirrolla.

Tilaston kattavuus

Syyskuun palkkatilaston otos sisältää lähtökohtaisesti kaikki EK:n jäsenyritykset, mutta useimmilla aloilla tiedusteluun vastaaminen on pienimmille yrityksille vapaaehtoista (kokoraja vaihtelee aloittain). Palkkatilaston tulokset raportoidaan kokoaikaisista palkansaajista, joiden säännöllinen viikkotyöaika on vähintään 34 tuntia.

Ansiökäsitteet

Ansiokehitystä mitattaessa käytetään yleensä (myös tässä julkaisussa) säännöllisen työajan ansiota, joka sisältää (useimmilla aloilla) kiinteän kuukausipalkan lisäksi luontoisedut, työaikaan liittyvät lisät ja suorituspalkat. Tulospalkkiot ja ylityöstä maksetut palkat eivät sisälly säännöllisen työajan ansioon.

Palkkatilaston tunnusluvut

Keskiansio/-palkka	Aritmeettinen keskiarvo palkoista (henkilöä kohti)
Alin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 10 prosenttia palkoista/henkilöistä
Mediaani	Ansio, jonka sekä ala- että yläpuolella on 50 prosenttia palkoista/henkilöistä (keskimmäinen ansio)
Ylin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 90 prosenttia palkoista/henkilöistä

Lisätietoja:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20 • Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Mikko Mankki

Tilastopäällikkö
Puhelin 09 4202 3327
mikko.mankki@ek.fi

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Teollisuus				
Toimihenkilöt	37 961	3 344	0,7	1,8
Ylemmät toimihenkilöt	55 133	4 896	0,3	2,2
Elintarviketeollisuus				
Tekniset ja konttoritoimihenkilöt	4 326	3 369	1,6	1,9
Ylemmät toimihenkilöt	3 271	4 981	-0,3	1,9
Tekstiili- ja vaatetusteollisuus				
Toimihenkilöt	658	3 166	-0,4	2,0
Ylemmät toimihenkilöt	424	4 960	-0,5	2,7
Nahka- ja kenkäteollisuus				
Toimihenkilöt	159	3 325	3,6	0,6
Ylemmät toimihenkilöt	16	5 279	9,8	-0,9
Saha- ja levyteollisuus				
Toimihenkilöt	566	3 143	0,6	1,3
Ylemmät toimihenkilöt	723	4 640	-0,5	1,4
Paperiteollisuus				
Toimihenkilöt	2 071	3 475	0,7	0,9
Ylemmät toimihenkilöt	2 747	5 073	0,3	2,2
Puusepänteollisuus				
Toimihenkilöt	764	3 299	0,5	2,1
Ylemmät toimihenkilöt	181	4 823	-0,2	1,2
Graafinen teollisuus				
Lehdistön toimituksellinen henkilöstö	2 499	3 896	-0,4	0,6
Tekniset toimihenkilöt	270	4 083	-1,6	0,7
Konttoritoimihenkilöt	2 605	3 390	1,4	2,2
Ylemmät toimihenkilöt	1 231	5 634	-0,2	2,5
Kustannustoimittajat	226	3 404	0,6	1,2
Kemianteollisuus				
Toimihenkilöt	5 700	3 374	0,5	1,6
Ylemmät toimihenkilöt	5 599	5 133	0,2	2,4
Kumiteollisuus				
Toimihenkilöt	244	3 494	0,1	1,3
Ylemmät toimihenkilöt	422	4 595	0,3	1,3
Lasikeraaminen teollisuus				
Toimihenkilöt	294	3 228	0,8	1,8
Ylemmät toimihenkilöt	354	4 839	1,6	2,0

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Rakennustuoteteollisuus				
Toimihenkilöt	1 020	3 261	-1,1	2,4
Ylemmät toimihenkilöt	847	5 220	-1,3	2,2
Teknolohiateollisuus				
Toimihenkilöt	15 488	3 281	0,9	1,9
Ylemmät toimihenkilöt	35 404	4 802	0,4	2,2
Pahvin- ja paperinjalostusala				
Toimihenkilöt	118	3 553	1,3	1,2
Ylemmät toimihenkilöt	46	4 976	-5,8	2,8
Energiateollisuus				
Toimihenkilöt	3 614	3 459	0,2	1,6
Ylemmät toimihenkilöt	3 850	4 990	0,0	1,9
Rakentaminen				
Toimihenkilöt	8 422	3 824	1,1	4,3
Ylemmät toimihenkilöt	2 368	5 774	0,6	2,7
Talonrakennusala				
Toimihenkilöt	4 851	3 829	1,7	5,1
Ylemmät toimihenkilöt	1 514	5 804	1,0	2,9
Maa- ja vesirakennusala				
Toimihenkilöt	1 367	3 847	-1,8	4,4
Ylemmät toimihenkilöt	339	6 101	-0,2	2,2
Putkiasennusala				
Toimihenkilöt	1 435	3 877	2,2	2,7
Ylemmät toimihenkilöt	265	5 475	-0,9	1,6
Vedeneristys- ja tienpäällystysala				
Toimihenkilöt	367	3 545	-0,7	1,9
Ylemmät toimihenkilöt	133	5 683	-0,4	3,6

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Kuljetus ja varastointi				
Huolinta-ala				
Konttori, ammatti- ja asiantuntijatehtävät	1 625	3 129	1,1	2,1
Varastoterminaalityöntekijät	417	2 627	1,5	1,7
Ahtausala				
Tekniset toimihenkilöt	233	4 216	1,3	1,0
Konttoritoimihenkilöt	279	3 256	1,6	1,9
Ylemmät toimihenkilöt	115	4 911	1,7	2,1
Kauppa				
Kaupan työntekijät	41 670	2 653	0,9	1,4
Myyjät	19 786	2 356	0,7	0,9
Varastotyöntekijät	7 799	2 352	-0,1	0,6
Kaupan automiehet	204	2 375	1,5	1,6
Huoltoasemien työntekijät	708	2 338	1,5	1,4
Konttori, ammatti- ja asiantuntijatehtävät	13 173	3 298	0,8	2,2
Kaupan esimiehet	5 875	3 310	1,4	2,8
Myyvälän- ja osastonhoitajat	5 075	3 309	1,6	2,9
Varastoesimiehet	750	3 291	0,3	2,5
Huoltoasemien hoitajat	50	3 629	1,8	1,4
Konttori, erityisasiantuntija- ja esimiestehtävät	5 682	5 033	1,4	2,4
Apteekkiala				
Farmaseutit	2 553	3 034	-0,1	1,1
Proviisorit	499	4 444	0,5	1,8
Apteekkien työntekijät	1 470	2 087	0,0	0,8
Matkailu- ja ravintolapalvelut				
Yhteensä	17 798	2 413	0,3	1,4
Työntekijät	10 880	2 163	0,4	0,7
Esimiehet	6 918	2 808	0,0	2,2

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Rahoitusala				
Yhteensä	21 266	4 214	0,8	2,3
Suorittava taso	10 673	2 876	0,1	1,5
Esimiestaso	9 313	5 143	-2,2	2,6
Johtotaso	1 280	8 603	0,9	3,0
Vakuutusala				
Vakuutusala, konttori				
Vakuutusala, konttori yhteensä	8 424	3 971	-0,4	1,8
Suorittava taso	5 302	3 062	-1,2	1,2
Esimiestaso	2 675	4 952	0,6	2,4
Johtotaso	447	8 872	8,1	2,7
Vakuutusala, kenttä				
Vakuutusala, kenttä yhteensä	1 491	5 569	1,6	5,2
Suorittava taso	827	5 125	0,6	4,6
Esimiestaso	545	5 796	4,3	6,6
Johtotaso	119	7 618	3,0	3,9
ICT-ala (PALTA)				
Toimihenkilöt	6 806	3 384	1,1	2,1
Ylemmät toimihenkilöt	3 559	5 302	0,1	1,0
Tietotekniikka				
Yhteensä	21 148	4 769	2,5	2,6
Ammattitehtävät	3 032	3 319	-0,4	3,2
Vaativat ammattitehtävät	8 419	4 203	1,6	2,4
Asiantuntijatehtävät	7 033	5 167	1,6	2,5
Vaativat asiantuntijatehtävät	1 069	6 139	2,2	3,0
Johtotehtävät	1 595	7 846	6,6	3,1
Tilitoimistot	1 409	2 638	4,0	2,4
Suunnittelu- ja konsulttiala				
Toimihenkilöt	2 250	3 123	1,0	2,9
Ylemmät toimihenkilöt	10 337	4 019	0,7	2,7
Arkkitehtitoimistot	650	4 001	0,3	1,8
Markkinointiviestintä	971	4 068	0,2	7,3
Matkatoimistot	601	2 991	0,0	1,2
Kiinteistöpalveluala				
Konttori, ammatti- ja asiantuntijatehtävät	1 902	2 828	-0,4	2,0
Kiinteistönhoitajat	2 746	2 258	0,4	1,0
Työnjohtaja, palveluesimies	966	3 178	0,5	2,8

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Luottotieto- ja perintäala				
Suorittava taso	731	2 851	1,6	2,8
Esimiestaso	381	4 732	4,2	2,8
Johtotaso	39	9 147	5,2	6,7
Opetusala				
Opetushenkilöstö	6 290	3 943	-0,9	0,1
Hallinto- ja tukipalveluhenkilöstö	4 814	2 957	2,4	1,0
Yliopistot				
Opetus- ja tutkimushenkilöstö	15 567	3 944	0,0	2,2
Harjoittelukoulujen opetushenkilöstö	740	4 494	-2,4	-0,2
Hallinto- ja tukipalveluhenkilöstö	9 067	3 273	0,4	1,0
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset				
Opetushenkilöstö	784	4 131	0,8	2,1
Terveyspalveluala				
Yhteensä	11 184	3 276	1,3	1,1
Ammatti- ja asiantuntijatehtävät	9 823	2 859	0,2	0,9
Johto- ja erityisasiantuntijatehtävät	1 361	6 283	1,8	1,9
Sosiaaliala				
Järjestöt	1 639	2 972	-0,3	1,4
Yksityinen sosiaalipalveluala	25 029	2 579	0,9	1,0
Neuvonta-ala	731	2 894	1,7	1,8
Metsätyönjohtajat	1 304	3 414	0,3	1,0
Palvelualojen Toimialaliiton toimihenkilöt				
Toimihenkilöt	2 336	3 227	-0,5	2,4
Ylemmät toimihenkilöt	924	4 828	0,4	2,5

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.